

Rada
Evropské unie

Brusel 12. dubna 2018
(OR. en)

**Interinstitucionální spis:
2018/0090 (COD)**

7876/18
ADD 4

CONSOM 101
MI 246
ENT 65
JUSTCIV 85
DENLEG 28
CODEC 522
IA 92

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	12. dubna 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	SWD(2018) 98 final
Předmět:	PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ Průvodní dokument k návrhu SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, 1) kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU, pokud jde o lepší vymáhání a modernizaci právních předpisů EU na ochranu spotřebitele a 2) o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2018) 98 final.

Příloha: SWD(2018) 98 final

V Bruselu dne 11.4.2018
SWD(2018) 98 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

1) kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU, pokud jde o lepší vymáhání a modernizaci právních předpisů EU na ochranu spotřebitele

a

2) o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES

{COM(2018) 184 final} - {SWD(2018) 96 final}

Souhrnný přehled

Posouzení dopadů návrhu směrnice, který zavádí cílené změny směrnic EU v oblasti ochrany spotřebitele, a návrhu směrnice, kterou se mění a nahrazuje směrnice 2009/22/ES o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů (tzv. nová dohoda pro spotřebitele).

A. Potřeba opatření

Proč? Jaký problém se řeší? Maximálně 11 řádků

Toto posouzení dopadů směrnice bylo vypracováno v návaznosti na kontrolu účelnosti právních předpisů EU v oblasti ochrany spotřebitele, na hodnocení směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů, jež byly obě zveřejněny v květnu 2017, a dále na hodnocení doporučení o kolektivním odškodnění, jež bylo zveřejněno v lednu 2018. Výsledky ukazují, že zatímco hmotněprávní předpisy jsou celkově vhodné pro daný účel, jejich účinnosti brání nedostatečná informovanost a nedostatečné prosazování a možnosti spotřebitelů v oblasti kolektivního odškodnění. V roce 2016 nahlásilo problémy týkající se práv spotřebitele 20,1 % spotřebitelů EU a 24 % obchodníků se domnívalo, že dodržování práva v oblasti ochrany spotřebitele nebylo na dostatečné úrovni. Tato skutečnost vede k poškozování spotřebitele a způsobuje narušení spravedlivé hospodářské soutěže pro obchodníky. Uvedená hodnocení navíc poukázala na potřebu modernizace pravidel a odstranění nepřiměřené zátěže v konkrétních oblastech. Toto posouzení dopadů se proto nejprve zabývá současnými neúčinnými mechanismy k 1) zastavení porušování práva a k odrazování od takového porušování a 2) zajištění toho, aby bylo spotřebitelům umožněno získat odškodnění za újmu, a to zejména v případě událostí hromadné škody. Dále pojednává o modernizaci pravidel EU na ochranu spotřebitele s ohledem na digitální rozvoj a o odstraňování nepřiměřené zátěže pro obchodníky v konkrétních oblastech. V důsledku globalizace a digitalizace a s nimi spojeného nárůstu spotřebitelských transakcí se očekává postupné zhoršování těchto problémů.

Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout? Maximálně 8 řádků

Cílem této iniciativy je dále posilovat zdravé spotřebitelské prostředí, jež podporuje hospodářský růst, jelikož spotřebitelské výdaje představují 56 % HDP EU. Na straně poptávky by plánovaná opatření měla snížit poškozování spotřebitelů, podporovat důvěru a posílit postavení spotřebitelů v jejich úloze hnací síly trhu. Na straně nabídky je cílem těchto opatření usilovat o zajištění spravedlivé hospodářské soutěže a právní jistoty pro firmy. Konkrétními cíli jsou: 1) zlepšení dodržování právních předpisů EU v oblasti ochrany spotřebitele a 2) modernizace předpisů v oblasti ochrany spotřebitele a odstranění zbytečných nákladů pro obchodníky. To přispěje k dosažení obecných cílů: 1) zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele a 2) hladké fungování vnitřního trhu, a to ve prospěch spotřebitelů i obchodníků.

Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU? Maximálně 7 řádků

Ochrana spotřebitele patří mezi sdílené pravomoci členských států a EU. Problémy vymezené tímto posouzením dopadů jsou velmi rozšířené a mají stejné příčiny v celé EU. V případech rozšířeného protiprávního jednání poškozujícího spotřebitele v několika členských státech musí prosazování práva vycházet z jednotného a společného hmotněprávního rámce. Zpráva o kontrole účelnosti ukázala, že nejdůležitější přidanou hodnotou EU v oblasti ochrany spotřebitele je skutečnost, že harmonizované předpisy umožňují vnitrostátním donucovacím orgánům účinněji řešit přeshraniční porušování práva poškozujícího spotřebitele v několika členských státech. Harmonizované předpisy zároveň obchodníkům umožňují snazší přeshraniční obchod při nižších nákladech.

B. Řešení

Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč? Maximálně 14 řádků

Co se týče nedodržování právních předpisů, byla přijata či jsou přijímána opatření na úrovni EU, jejichž cílem je vyřešit problémy zjištěné v předchozích hodnoceních. Tato iniciativa se zaměřuje na příčiny problému, které doposud nebyly jinak řešeny. Zvažována jsou nelegislativní řešení, ale s ohledem na doporučení v hodnoceních jsou navrhovanými řešeními cílené legislativní zásahy. Tyto zásahy by doplnily již přijaté legislativní a nelegislativní kroky. Co se týče modernizace předpisů EU v oblasti ochrany spotřebitele, posuzovány byly i nelegislativní přístupy, ale pro úplné vyřešení příčin problémů se všechny ukázaly být pravděpodobně nedostatečné. Balíček upřednostňovaných možností obsahuje zásahy, které zajistí:

- více odrazující a přiměřenější sankce za porušení předpisů EU v oblasti ochrany spotřebitele,
- prostředky nápravy pro oběti nekalých obchodních praktik,
- posílené mechanismy pro kolektivní žaloby na zdržení se jednání a kolektivní odškodnění,
- větší transparentnost B2C transakcí na internetových tržištích,
- zvýšení ochrany spotřebitele v případě „bezplatných“ digitálních služeb, tedy služeb poskytovaných bez peněžní úhrady,
- modernizaci požadavků na informace,
- nápravu nerovnováhy v oblasti práva spotřebitele odstoupit od smlouvy uzavřené na dálku a smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory.

Kdo podporuje kterou možnost? Maximálně 7 řádků

Sdružení spotřebitelů podporují veškerá navržená opatření s výjimkou požadavků na informace a práva spotřebitele odstoupit od smlouvy. **Sdružení obchodníků** podporují navrhovaná opatření v oblasti transparentnosti na internetových tržištích, „bezplatných“ digitálních služeb (částečně), požadavků na informace a práva spotřebitele odstoupit od smlouvy. **Sdružení obchodníků** se do určité míry brání navrhovaným opatřením, která se týkají sankcí, prostředků nápravy, kolektivních žalob na zdržení se jednání a kolektivního odškodnění a „bezplatných“ digitálních služeb. Řada **orgánů členských států** podporuje navržená opatření v oblasti prostředků nápravy, kolektivních žalob na zdržení se jednání a kolektivního odškodnění, transparentnosti internetových tržišť a „bezplatných“ digitálních služeb. Některé orgány vyjadřují znepokojení, pokud jde o opatření v oblasti sankcí, prostředků nápravy a práva spotřebitele odstoupit od smlouvy.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)? Maximálně 12 řádků

Balíček upřednostňovaných možností umožní snazší a účinnější odškodnění spotřebitelů a přispěje ke snížení poškozování spotřebitelů, a bude tak přínosem zejména pro ohrožené spotřebitele. Zároveň posílením odrazujícího účinku přispěje k lepšímu dodržování předpisů. Balíček doplňuje revidované nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele (SOOS) a podporuje jeho účinné fungování. Zavedení lepších možností odškodnění a odstranění nedostatků v současné ochraně digitálních transakcí povede k větší důvěře spotřebitelů. Obchodníci dodržující právní předpisy budou mít prospěch ze spravedlivější hospodářské soutěže. Vyváženější předpisy v oblasti práva na odstoupení od smlouvy, zjednodušení požadavků na informace, zvýšená účinnost online komunikace se zákazníky a harmonizace předpisů, zejména pro online transakce, to vše přispěje ke snížení nákladů obchodníků, kteří plní své povinnosti, a to včetně malých a středních podniků. Účinnější odrazování od zavádějících environmentálních tvrzení by mělo mít pozitivní dopad na životní prostředí.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)? Maximálně 12 řádků

Obchodníci plnící své povinnosti nebudou mít žádné podstatné náklady související s opatřeními v oblasti sankcí, prostředků nápravy a kolektivních žalob na zdržení se jednání a kolektivního odškodnění. Obchodníci, kteří neplní povinnosti vyplývající z předpisů, pocítí dodatečné náklady těchto opatření, a to zejména kvůli vyšším sankcím a také proto, že spotřebitelé budou mít k dispozici lepší mechanismy k požadování nápravy, potenciálně rovněž i v rámci kolektivních řízení, a tyto náklady „vynulují“ nelegálně nabyté zisky. Zavedení opatření v oblasti „bezplatných“ digitálních služeb budou znamenat dodatečné náklady na dodržování předpisů pro poskytovatele těchto služeb. Rovněž opatření v oblasti transparentnosti internetových tržišť bude mít za důsledek náklady nutné k uzpůsobení on-line rozhraní tak, aby shromažďovala určité informace od obchodníků jakožto třetích stran a předávala je spotřebitelům. Nicméně tato dvě opatření budou díky lépe harmonizovaným předpisům mezi členskými státy a větší právní jistotě také přinášet úspory. Opatření v oblasti požadavků na informace a práva odstoupení od smlouvy přinese úspory obchodníkům. Neočekávají se nepříznivé dopady na životní prostředí ani sociální dopady.

Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků? Maximálně 8 řádků

V souladu se stávajícím spotřebitelským *acquis* EU nebude malým a středním podnikům, včetně mikropodniků, poskytnuta žádná výjimka. Bylo by to v rozporu s obecným cílem předpisů o ochraně spotřebitele a v konečném důsledku také v rozporu se zájmy malých a středních podniků, jelikož by spotřebitelé při nákupu od těchto podniků neměli tak vysokou ochranu, a tudíž by v tyto podniky měli při nakupování menší důvěru. Přestože budou náklady pro podniky celkově značné, balíček upřednostňovaných možností sníží podnikům, a to včetně

malých a středních podniků, náklady v oblasti práva na odstoupení od smlouvy, a nadto přinese lepší transparentnost podnikům při prodeji spotřebitelům na internetových tržištích. Účinnější vymahatelnost právních předpisů a domáhání se odškodnění sníží negativní dopady nekalé hospodářské soutěže.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány? Maximálně 4 řádků

Opatření v oblasti sankcí, prostředků nápravy a kolektivních žalob na zdržení se jednání a kolektivního odškodnění budou znamenat náklady pro ty členské státy, které budou muset reformovat vnitrostátní předpisy, například týkající se sankcí či mechanismu odškodnění spotřebitele. Vyšší míra dodržování požadavků však přispěje k úsporám díky nižším nákladům na správní a soudní řízení. Mechanismus kolektivního odškodnění racionalizuje soudní jednání v případě hromadné škody.

Očekávají se jiné významné dopady? Maximálně 6 řádků

Cílem upřednostňovaného balíčku je důslednější dodržování právních předpisů EU v oblasti ochrany spotřebitele, díky němuž se spotřebitelská práva stanou reálnější pro jednotlivé spotřebitele a zlepší se povědomí občanů a podniků o přidané hodnotě předpisů EU. Opatření v oblasti kolektivních žalob na zdržení se jednání a kolektivního odškodnění může zlepšit přístup občanů ke spravedlnosti. Opatření v oblasti sankcí, prostředků nápravy a kolektivních žalob na zdržení se jednání a kolektivního odškodnění rovněž pravděpodobně budou mít pozitivní dopad pro zranitelné spotřebitele a životní prostředí.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána? Maximálně 4 řádků

Kromě pravidelného monitorování se doporučuje, aby bylo 5 let po provedení tohoto legislativního zásahu členskými státy vypracováno hodnocení jeho účinnosti, efektivity, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty EU, a to na základě předem stanovených hlavních ukazatelů pokroku.